خبرها

نیاز به قانون جدید هیات منصفه مطبوعاتی

آفتاب: نمایندگان مجلس هفته گذشته به لایحه تمدید قانون فعال نمودن هیات منصفه مطبوعات برای جلوگیری از تعطیلی اصل ۱۶۸ قانون اساسی رای مثبت دادند. با تصویب این لایحه، قانون فعال نمودن هیات منصفه مطبوعات برای جلوگیری از تعطیلی اصل ۱۶۸ قانون اساسی به مدت دو سال دیگر تمدید شد. «کریم ارغنده‌پور» روزنامه‌نگار و عضو شورای مرکزی حزب مشارکت درباره تصویب این لایحه گفت: «از این انگیزه که اصل قانون اساسی تعطیل نشود باید استقبال کرد اما متاسفانه نمایندگان مجلس هفتم با قانون هیات منصفه برخورد سیاسی کردند و در واقع فعالیت مطبوعاتی را به جای اینکه به روح قانون اساسی نزدیک کنند از آن فاصله گرفتند.» کامبیز نوروزی حقوقدان در این زمینه معتقد است: «نقش عملی شدن نهاد هیات منصفه در ایران حرکت موفقیت‌آمیز و قابل توجهی بود اما نظام مقررات هیات منصفه در رژیم کنونی حقوق مطبوعات ایران، با میزان توسعه فعالیت مطبوعات سازگار نیست و نیازی وجود دارد که مقررات هیات منصفه هم به تناسب توسعه فضای رسانه‌ای و فعالیت مطبوعات ارتقا پیدا کند.»

نوروزی می‌گوید: «نظام انتخاب هیات منصفه باید به شیوه‌ای مستقل از نظام حکومتی باشد و مقامات حکومتی که مبادرت به انتخاب اعضای هیات منصفه می‌کنند میزان تاثیرشان در انتخابات کاهش پیدا کند.» نوروزی معتقد است: «تصمیم هیات منصفه خواه بی‌گناهی و خواه مجرمیت باید برای قاضی الزام‌آور باشد.» «امیررضا خادم» عضو کمیسیون فرهنگی مجلس از نگاه دیگری به قانون هیات منصفه می‌نگرد. وی با اشاره به قانون هیات منصفه مصوبه مجلس ششم می‌گوید: «این قانون اجرایی نیست و دولت خاتمی هم نتوانسته بود آن را اجرایی کند.» خادم تاکید می‌کند که قانون هیات منصفه ناکارآمد است: «به دنبال آن هستیم که قانون جامعی که برآورنده انتظارات جامعه مطبوعاتی باشد تدوین کنیم.» خادم می‌افزاید: «خیلی از قوانین در بخش‌های مختلف وجود دارند که بعداً خود مجلس متوجه می‌شود امکان اجرایی ندارد و باید در آن بازنگری شود.»

کمیسیون امنیت فعال است

ایسنا: کاظم جلالی گفت: کمیته روابط خارجی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در خصوص اوضاع لبنان جلسات خود را در ایام تعطیلات مجلس برگزار می‌کند. مخبر کمیسیون امنیت ملی به جلسه روز شنبه کمیته روابط خارجی مجلس اشاره کرد و اظهار داشت: کمیته روابط خارجی مجلس ضمن بررسی آخرین تحولات لبنان، نظرات مشورتی خود را جمع بندی کرد تا به مسئولان ارائه کند.

واکنش‌ها در قبال لایحه جامع انتخابات

استصواب جدید یا محدودیت لازم؟

ایرج جمشیدی

لایحه وزارت کشور برای تغییر قانون انتخابات ریاست جمهوری واکنش‌های متفاوتی را میان فعالان سیاسی و حقوقی برانگیخته است. از یک سو اصلاح‌طلبان آن را اقدامی سیاسی برای حذف رقبا قلمداد کرده‌اند اما در سوی دیگر اصولگرایان این لایحه را راهکاری برای بالا بردن شأن انتخابات ریاست جمهوری در ایران می‌نامند. به موجب این لایحه شرایط داوطلب شدن در انتخابات ریاست جمهوری سخت‌تر می‌شود. اما انتشار متن اولیه این لایحه کافی بود تا بار دیگر فضای سیاسی ایران را دچار چالش‌های جناحی کند. اگر زمانی دولت و مجلس اصلاح‌طلب درصدد برآمدند با اصلاح قانون انتخابات شرایط را برای داوطلبان نمایندگی آسان‌تر کنند اما اکنون دولت و مجلس اصولگرا سیاستی معکوس پیشه کرده‌اند و درصدند با سخت‌تر کردن شرایط داوطلب شدن در انتخابات ریاست جمهوری از حضور متکثر و متعدد داوطلبان جلوگیری به عمل آورند. آن روز که دولت سیدمحمد خاتمی با پشتیبانی مجلس ششم درصدد توسیع دایره خودی‌ها بود و می‌خواست با حذف نظارت استصوابی یک قانون جدید تصویب کند اما امروز اصولگرایان درصدد تحدید دایره خودی‌ها برآمده‌اند. آن روز خاتمی با اتهام باز کردن راه برای ورود ضدانقلابیون و ساواکی‌ها مواجه شد. اما در تحول جدید اصولگرایان با این اتهام مواجه شده‌اند که درصددند با ارائه لایحه جدید انتخابات راه را برای ورود غیراصولگرایان به ساختار قدرت در جمهوری اسلامی ببندند. محافظه‌کاران که اکنون تحت عنوان اصولگرایان شناخته می‌شوند بر خاتمی و مجلس ششم خرده گرفتند که درصدد تضعیف بنیان‌های قانون انتخاباتی کشور برآمده‌اند. قانونی که از نظر اصولگرایان با داشتن قید نظارت استصوابی مانع از نفوذ معاندین، ضدانقلابیون، لائیک‌ها، کمونیست‌ها، ساواکی‌ها و سلطنت‌طلبان در مناصب حکومتی و انتخابی کشور شده است. از دیدگاه محافظه‌کاران «نظارت استصوابی» ابزار موثر دفاع از ماهیت نظام جمهوری اسلامی است که طی سال‌های اجرایی شدن آن مانع از تغییرات ماهوی در سرشت نظام اسلامی شده است. شورای نگهبان قانون اساسی هم همین تفسیر را از نظارت استصوابی خود داشت. به‌رغم اینکه «احمد جنتی» دبیر شورای نگهبان و امام جمعه موقت تهران در یکی از خطبه‌های نماز جمعه تهران و در پاسخ به اعتراض‌ها گفته بود نظارت استصوابی به موجب قانون مصوب مجلس چهارم به این شورا تفویض شده و اگر زمانی مجلس این قانون را لغو کند، مخالفتی نخواهد داشت ولی زمانی که مجلس ششم همین قانون را لغو کرد، شورای نگهبان با تفسیری موسع از اصل ۹۹ قانون اساسی لغو نظارت استصوابی را خلاف شرع و قانون اساسی دانست. اصل ۹۹ قانون اساسی نظارت بر انتخابات را بر عهده شورای نگهبان گذاشته است.

به این ترتیب در اولین ماراتن جدی تغییر نظام انتخاباتی کشور این اندیشه محافظه‌کاران بود که به پیروزی رسید و در نهایت انتخابات مجلس هفتم و انتخابات ریاست جمهوری نهم براساس همان قانونی که به شورای نگهبان حق نظارت استصوابی را داده است، برگزار شد و تلاش اصلاح‌طلبان ناکام ماند. انتخاباتی که در نتیجه آن اصولگریان را بر مجلس و دولت حاکم کرد. روند برگزاری انتخابات مجلس هفتم به گونه‌ای بود که برخی از اصلاح‌طلبان رد صلاحیت شده معتقد بودند که نه‌تنها نظارت استصوابی اعمال شده بلکه حتی پا را نیز فراتر نهاده اند و در واقع سختگیری بیشتری به خرج داده شده است. اصلاح‌طلبان معتقد بودند مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام مبنی بر مشروط شدن ردصلاحیت داوطلبان به استعلام از مراجع چهارگانه نادیده گرفته شده و با تشکیل دفاتر نظارتی در استان‌ها عملاً در مقام اجرا و توسیع دایره اختیارات نظارتی شورا برآمده است. مقامات سابق وزارت کشور که منتقد این برخورد بودند از این روند تحت عنوان «گامی فراتر از استصواب» یاد کردند. تقریباً همین اتفاقات هم در انتخابات ریاست جمهوری رخ داد و آن هم وقتی بود که شورای نگهبان صلاحیت «مصطفی معین» و محسن مهرعلیزاده نامزدهای اصلی اصلاح‌طلبان را رد کرد. تنها در پی نامه رهبری به شورای نگهبان بود که این شورا تمکین کرد و اعلام داشت به‌رغم اینکه صلاحیت معین را احراز نکرده است اما به واسطه دستور مقام رهبری تغییر عقیده داده است. یکی از موارد دیگری که در انتخابات ریاست جمهوری رخ داد و تقریباً در انتخابات ریاست جمهوری هشت دوره پیش از آن هم تکرار شده بود تعدد بیش از حد نامزدهای انتخاباتی بود به گونه‌ای که در انتخابات ریاست جمهوری سال گذشته بیش از هزار نفر داوطلب شدند. در این میان تنها صلاحیت هشت نفر یعنی کمتر از ۰/۱ درصد کل داوطلبان تائید و صلاحیت ۹۹/۹۹ درصد رد شد. به اعتقاد دبیر شورای نگهبان راحت بودن ثبت‌نام در انتخابات ریاست جمهوری عامل کثرت داوطلبان است. وی در همان زمان در یکی دیگر از خطبه‌های نماز جمعه تهران خواستار یافتن راه‌حلی برای رفع این مشکل شد. اصولگرایانی که اکثریت کرسی‌های مجلس را به دست آورده بودند نظری مشابه دیدگاه دبیر شورای نگهبان داشتند و مقامات دولت اصولگرای احمدی‌نژاد هم بلافاصله پس از به دست گرفتن امور خواستار یافتن راه چاره‌ای شدند. همزمان با این تحولات زمزمه‌های تدوین طرح‌ها و لوایح جداگانه‌ای برای اصلاح نظام انتخاباتی کشور در مجلس و دولت بلند شد. از یک‌سو تعدادی از اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس را تدوین کردند که به موجب آن شرایط انتخابات چه از نظر برگزاری و چه از نظر نظارتی تغییراتی می‌کند و از سوی دیگر دولت احمدی نژاد هم درصدد تدوین لایحه جامع انتخابات برآمد. همزمان در مجلس و دولت هم طرح‌هایی برای همزمان برگزار کردن چند انتخابات در کشور مطرح شد. حاصل کار تاکنون تصویب یک طرح در مجلس و تدوین یک لایحه در دولت بوده است و البته هر دو طرح و لایحه هم با اعتراض اصلاح‌طلبان مواجه شده است. از یک سو مجلس هفته گذشته تصویب کرد انتخابات شوراها و خبرگان به صورت همزمان در ماه آبان سال جاری برگزار شود و از سوی دیگر «علی‌اصغر کاراندیش» مدیرکل انتخابات وزارت کشور از تدوین لایحه نظام جامع انتخاباتی خبر داد که به موجب آن شرایط جدیدی برای نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری تعیین شده است. خبر تدوین این لایحه به خصوص با توجه به محتوای آن واکنش‌های انتقادی گسترده‌ای را از سوی اصلاح‌طلبان داخل و خارج مجلس موجب شد و همزمان حمایت بخش‌هایی از اصولگرایان را هم در پی داشت. دو ویژگی اصلی لایحه جامع انتخابات به شرایط جدید نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری مبنی بر تائید نامزدها از سوی ۵۰ نماینده مجلس، ۲۰ نماینده مجلس خبرگان، ۱۰۰ عضو هیات علمی دانشگاه‌ها، ۱۰ نفر از قضات عالی‌رتبه و ۵۰ مدیر ارشد کشور و نیز مسئولیت نیروی مقاومت بسیج در هر حوزه انتخابیه برای ارزیابی گزارش‌های مردمی و ارسال آن به هیات‌های نظارت و اجرایی برمی‌گردد. وجود این دو شرط کافی بود تا اعتراض گسترده اصلاح‌طلبان و اعتراض تلویحی بخش‌هایی از اصولگرایان را به دنبال داشته باشد. برخی نمایندگان از چکش‌کاری لایحه در مجلس خبر دادند. با این وجود تجارب گذشته نشان می‌دهد مجموعه اصولگرایان و شورای نگهبان با کلیت لایحه مخالفتی نداشته باشند و حداکثر تغییر بندهایی از آن را خواستار شوند. اما در دیگر سو اصلاح‌طلبان با وارد کردن دو نوع انتقاد سیاسی و حقوقی خواستار منتفی شدن لایحه هستند. انتقاد اصلاح‌طلبان از منظر سیاسی به لایحه این است که نمی‌توان کاندیداهای ریاست جمهوری را وادار کرد از سایر مقامات دولتی، قضایی و پارلمانی تاییدیه بگیرند زیرا چنین تاییدیه‌ای باعث وامدار شدن رئیس جمهور بعدی به مقامات رسمی کشور می‌شود و از سوی دیگر اصلاح‌طلبان معتقدند سپردن تایید صلاحیت کاندیداهای ریاست جمهوری به رقبای سیاسی‌شان که خود نیز در انتخابات کاندیدا معرفی می‌کنند به هیچ‌وجه عقلانی و منطقی نیست. ایرادات حقوقی اصلاح‌طلبان هم به دو مقوله بر می‌گردد. اول آنان معتقدند به موجب قانون نیروهای مسلح حق ورود به مسائل انتخاباتی و دسته‌بندی‌های سیاسی را ندارند حال آنکه دادن وظیفه نظارتی به نیروی مقاومت بسیج به‌عنوان یکی نیروی نظامی در انتخابات خلاف نص صریح قانون است. از سوی دیگر اصلاح‌طلبان به اصل ۱۱۵ قانون اساسی استناد می‌کنند. در اصل ۱۱۵ قانون اساسی آمده است: رئیس جمهور باید از میان رجال مذهبی و سیاسی که واجد شرایط زیر باشند انتخاب گردد: «ایرانی‌الاصل، تابعیت ایران، مدیر و مدبر، دارای حسن‌سابقه و امانت و تقوی، مومن و معتقد به مبانی جمهوری اسلامی ایران و مذهب رسمی کشور.»

به اعتقاد اصلاح‌طلبان بخش‌هایی از این لایحه با اصل ۱۱۵ قانون اساسی که شرایط کاندیداتوری در آن احصا شده است در تعارض است. به اعتقاد اصلاح‌طلبان لازمه گرفتن تاییدیه از سوی کاندیداهای ریاست جمهوری از تعدادی از مقامات دولتی، مجلسی و قضایی مغایر با اصل ۱۱۵ قانون اساسی است و اگر قرار بر تصویب این قانون باشد پیش از آن می‌بایستی اصل ۱۱۵ قانون اساسی هم تغییر کند و البته تغییر قانون اساسی هم فقط از طریق همه‌پرسی امکان‌پذیر است. به هر حال از دیدگاه اصلاح‌طلبان این لایحه بر عکس نامش فاقد جامعیت لازم است. لایحه‌ای که در دولت خاتمی از آن تحت عنوان فاز دوم جریان استصوابی یاد شده بود.

خبرها

نارضایتی خوزستانی‌ها از خاموشی‌ها

ایرانیوز: نماینده آبادان در مجلس با اعلام خبر تداوم خاموشی‌های گسترده در آبادان و کل خوزستان گفت: نارضایتی عمومی از این خاموشی‌ها به اوج خود رسیده است. عبدالله کعبی گفت: در گرمای بالای ۵۰ درجه خاموشی‌های برق و قطع مکرر آب باعث نارضایتی مردم شده است. به‌رغم قول‌هایی هم که داده شده، هنوز هیچ کار خاصی برای حل این مشکل انجام نگرفته است. وی با بیان اینکه در هیچ سالی به اندازه امسال خاموشی برق نداشته‌ایم، گفت: در سال ۵۷ جمعیت آبادان ۴۷۵ هزار نفر بود اما مشکلی از این حیث نداشتیم. در حال حاضر جمعیت شهر حدود ۳۰۰ هزار نفر است با این حال حادترین مشکل امروز ما مشکل آب و برق در گرمای بالای ۵۰ درجه است.

تهیه موادمخدر آسان‌تر از نان سنگک

ایسنا: رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس ضمن انتقاد از نحوه مبارزه با موادمخدر در کشور گفت: پس از ۲۷ سال تنها توانسته‌ایم از کاهش قیمت موادمخدر جلوگیری کنیم و این یعنی در واقع کار چندانی نتوانسته‌ایم انجام دهیم. عبدالرضا مصری گفت: تا زمانی که صرفاً به مقابله بپردازیم یقیناً توفیقی در مهار موادمخدر در کشور نداریم، چرا که در جامعه شاهد آن هستیم که مصرف‌کنندگان موادمخدر حتی دسترسی‌شان به موادمخدر از گرفتن نان سنگک نیز آسان‌تر است، چون برای خرید یک نان باید مدتی در صف ایستاد اما برای خرید موادمخدر در نزدیک‌ترین محل زندگی می‌توان آن را به دست آورد.

مجلس محور فعالیت آبادگران در انتخابات شوراها

ایرانیوز: عضو فراکسیون اصولگرایان مجلس از آبادگران مجلس به‌عنوان محور فعالیت اصولگرایان مخصوصاً در حوزه تهران یاد کرد. محمدحسین فرهنگی گفت: در انتخابات شوراها مجدداً آبادگران محور تلاش اصولگرایان تهران خواهد بود.

دولت موفق به کنترل گرانی نشده است

ایلنا: عضو فراکسیون اصولگرایان مجلس هفتم گفت: دولت احمدی‌نژاد هیچ موفقیتی در کنترل قیمت‌ها و گرانی نداشته است. علی معلمی‌پور نماینده بناب در مجلس هفتم، درخصوص گزارش وزیر اقتصاد و دارایی به مجلس در مورد علل گرانی‌ها گفت: واقعیت این است که قیمت‌ها کاهش قابل ملاحظه‌ای نداشته است و همچون گذشته ابتدا ۵۰ درصد قیمت یک کالا را افزایش دادند، سپس ۵ درصد قیمت را پایین آوردند و ادعا کردند ما قیمت‌ها را کنترل کردیم.